

חג הפסח

תשפ"ד | גליון 44

היקרים? אני מכריז בסערה קָבֵל בני המשפחה "לולא שהוציאנו ה' ממצרים היינו - סבא ואני ואתם - עדיין משועבדים היינו כולנו תחת ידי הרשעים המענים".

השנה, כהכנה רבתי לחג המצות, אמרתי בלבי לאמץ לעצמי כמה הידורים והפעם דווקא במצות 'והגדת לבנך', התמקדתי בכל מיני הידורי מצוה שיסייעו בידי לספר לצאצאיי היקרים את סיפור יציאת מצרים כדבעי - באופן חי ומוחשי. הטיתי את אזני לשמוע הנהגות שונות בענין מצוה גדולה זו המורשישה את אמונת ישראל התמה והיזכה ומעבירה מדור דור. יגעתי ומצאתי אוצרות לקטטים והיו לאחדים בידי, להלן שתי דוגמאות:

מנהג ישראל בקהילות יוצאי המזרח שעורכי הסדר מניחים את צרור האפיקומן על שכמם, כדי להמחיש את סיפור יציאת מצרים וזאת כשמרימים קולם בנעימה את הפסוק **"...מִשְׁאֲרֹתַם צָרֹת בְּשִׁמְלֹתֵם עַל שְׁכָמָם"** (שמות יב, לד).

רבה של ירושלים **מהרי"ץ דושינסקיא** זצוק"ל נהג בליל הסדר לערוך כעין הצגה, (כך נהגו עוד מנדולי וצדיקי הונגריה), כאשר אחד הבנים/הנכדים מופיע בפני אביו/זקנו כשכיס המצות משולשל מאחורי גבו, תמה האב כנגדו ושואלו בלשון הקודש "מהיכן באת? מאיזה עם אתה?!", והנער הצעיר מצדו מספר במתיקות שהוא אחד מבני ישראל המגיע מדרך רחוקה, כי במשך שנים ארוכות משועבדים היו לפרעה בארץ מצרים, ועתה הוציאנו ה' ביד חזקה ובזרוע נטויה...

ואז, בעיצומה של ההתלהבות המתלווה לאמירת ההגדה, העייפות משפיעה על בני בן-הזקונים חיימיקה שיחיה, והוא בחיוכו המתוק מְבַצֵּעַ 'יחף' לפי "מנהג" מיוחד משלו, הוא מרסק את המצות 'כהן' וישראל, וכמובן מדובר בסט המשולש המהודר והמובחר, מצות יקרות שנאפו היום בערב פסח אחר חצות - אלו הם מְצוֹתֵי החביבות המושקעות בדמים, ביזע ובהקפדת כשרות יוצאת מגדר הרגיל. אולם אני מביט עליו בחיבה, ומחייך. אני מתחייך ומודה לה' על ילדי היקרים ששוויים מעל כל הון דעלמא. לבי מתמלא ברגשות הודיה על יציאת המְצַרְרִים הפרטית. לראשונה חש אני בחרות המיוחלת. הנני 'בן חורין', באמת.

אה, בן חכם שכזה...

"קָרְבָּה אֶל נַפְשֵׁי גְאֻלָּה" (תהלים סט, יט)

ניסן תשפ"ג. שלושים יום קודם החג, מקיים הנני את הדין 'שואלין ודורשין בהלכות החג' באופן יוצא מהכלל. אני חש סיפוק רב ב'הכנה דרבה' הַשְׁתָּא.

ערב פסח תשפ"ג. עוטה בגדי שיראין, עסוק הנני באפיית מצות-מצוה באופן המהודר והמחמיר, חומרות חדשות אמצתי לעצמי השנה, וההצלחה - הרבה מעבר למשוער. פרטי ההלכה נהירות לי, גם ההתלהבות גואה בקרבי, לאחר שעובר לאפייתן זכיתי לעבור בעיון ובהתבוננות מעמיקה על עניני חג הפסח בספרי המחשבה והחסידות. אגלי זיעה-של-מצוה נוטפים מעל מצחי הקמוט, והלב המלא בצפייה, מתרונן בקרבי, ומילות הלל השלם מזדמרות בפי.

ליל התקדש חג תשפ"ג. קדש - עטוף בקיטל צחור, חש אני כמלאך משרת. סוף-סוף, ליל הסדר, הליל הקדוש העושה סדר לכל השנה. אני מאמין בדברי רבותינו המקובלים שבעת הזאת יורדים עלינו ממעל שפע קודש ואורות עליונים, אשתדל אם-כן בכל הכוחות להוות כלי שלם ראוי ומוכן לקבלת הקדושה הרוממה. התרגשות עילאית. מוקף הננו במצוות רבות - מצות, ד' כוסות, מרור... - 'שישו בני מעי שישו... בביטוי זה המובא בגמרא (ב"מ פג:): הביעו קדושי עליון נשמתם-עדן את 'אכילת הקדשים' בליל קדוש זה.

"מה? עכשיו? יוסי!!! בלילה כזה!!! נו... כיצד מתקוטטים כשכל צבא מעלה מאזין להגדה שלנו???"

"נו... אסור לדבר... '...וּבְמוֹרָא גְדוֹל - זה גילוי שכינה'. איי..."

"כמה פעמים אני צריך להעיר לך? משה! הרסת לי את כל ההכנות. למה אתה לא זהיר? תראה אתה שופך על השולחן את היין המקולל של המכות?! לא לכך פיללתי! אוי ואבוי, איזה 'שאינו-יודע-לשאל'..."

חבל.

ליל התקדש חג תשפ"ד. עבדים היינו... אני מתבונן בפניו המלאכיות של משה'לה שלי. רק לדמיין 'הרי אנו ובנינו... משועבדים היינו', פנים מצומקות, תת תזונה, סוחב אך בקושי את ערימת האבנים במעלה ההר... הלב מתמלא על גדותיו ברגשות חמים. נשיקה חמה מוטבעת בזאת על מצחו של הבן המופתע. "אתה שומע משה'לה? שומעים ילדי

סימני חיים

קדש ורחץ - רצונו של כל יהודי להתקדש ולהתרחץ, להתמלא ברוח טהרה בליל הסדר. כיצד יעלה בידו הדבר?
כַּרְפֵּס - ס' (ריבוא) פּוֹד, כלומר ידע ויתבונן כי קשיי החיים ויסוריהם, המביאים אותו לידי **יחץ** - שבירה - לא יירתע ולא יפול מהם, אלא יבין כי בזכותם הוא מגיע לידי המעלות הרמות של זיכוך וטהרה.

מגיד רחצה - ואם יתהה ויגיד - רחצה? האם בזכותם של העינוי והשעבוד בלבד אזכה להתרחץ?
 אף אתה אמור לו: צא ולמד, כי הצער והשפלות מטרתם אחת היא כדי שיהיה בבחינת - **מוציא מצה** - שמהם יוציא את האמונה שהרי מצה היא מיכלא דמהימנותא (מאכל האמונה, זוהר תצוה קפג:), שבכוחם של היסורים, באם יקבלם באהבה, לחזק את אמונתו בבורא, וגם ביכולות הרבות שנטע בתוכך. שהרי **מרור** - המרירות וקושי השעבוד - **כורף** - היעוד שלהם שיהיו כרוכים יחד עם - **שלחן עורף** - מטעמי מעלותיו הנפלאות. יערוך אותם כשולחן הערוך, יוציאם לאור מהצפון, ידע ויאמין ש'בְּקֶרֶךְ קְדוֹשׁ' (הושע יא, ט). בתוכו פנימה צפונים אוצרות רבים של כוחות, כשרונות ויתרונות, והקשיים העוברים עליו נועדו לחזקו ולחשל אותו, להביאו להוציאם מהכח אל הפועל. יתבונן נא במתנות הנפלאות שהשייט **ברך** אותן בהם - הודו לו בְּרָכוּ שְׁמוֹ (תהלים ק, ד), יגמור נא עליהן את ה**הלל**. יקיים בעצמו את הכתוב ו'יִגְבֶּה לְבוֹ דְּרָךְ כִּי ה'' (דברי הימים ב' יז, ח). יעלה על במתי הסגולות הנפלאות הגנוזות בו - וכך - **נרצה** - זוהי הדרך הרצויה והישרה להתעלות בה ולהצליח!

עולמות
כל ילד שולח מילה

מתחשב
רגוע
ממושמע
מתנבר
אחראי
חוסן נפשי
חברותי
מכבד
חברותי
מחמיא
ביטחון עצמי
דרך ארץ

בס"ד

עצבני
כבוי
מופנם
פחד
בודד
דחוי
אגרסיבי
עצוב
כועס
מסריע
מתמרד
מקטר
מציק

מרגוע
נותנים אמון בילד

מחוקק? מטפל? מורה?
**את ההבדל הזה
אתה יכול לעשות!**

כי כישורי חיים וחברה הם אלו שעושים את ההבדל
בין ילד מסובך לילד מאושר

...
לאחר 15 שנות הצלחה של העברת מאות סדנאות
'עולמות' לאלפי ילדים ובני נוער בארץ ובח"ל

הרב דוד רוזנברג, יו"ר מכון 'עולמות' ומייסד שיטת מרגוע
שמח להזמין אותך לקורס פורץ דרך

**הכשרת מאמנים
לכישורי חיים לילדים ונוער**

מקצוע מפרנס שכולו שליחות | מיוחד לאנשי חינוך והוראה | להורים שרוצים להעניק את המיטב לילדיהם

ירושלים בני ברק אשדוד
ירושלים בני ברק
ירושלים בני ברק

הירשמו עכשיו: **058-328-6060**
 לקבלת הסילבוס המלא שלחו מייל:
 margota.olamot@gmail.com

כי לפעמים כל מה שילד צריך זה מבוגר אחד שיאמן אותו!

שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם. בפרוס עלינו חג המצות בשנת התשפ"ד, לאחר מחצית שנה סוערת שעברה על הישוב היהודי בארצנו הקדושה, מאז נפגע עמנו הקדוש קשות בשמחת תורה שהותירה אחריה אלפי נפגעים, ולצד התפילה המתמדת למען אחב"י הנתונים בצרה ובשביה, החטופים, הפצועים, הלוחמים ומשפחות הקדושים, זכור נזכור כי זכינו לקבל מסר משמיים שלא נִטְשָׁנו אבינו ית"ש, נפקח את עינינו ונודה למושיענו על הנסים הכבירים הגלויים שחזינו זה עתה במוצש"ק פרשת תזריע, כאשר 600 טונות של חומר נפץ שהורכבו על 500 חימושים שונים שוגרו מאירן אל עבר ה'ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד, עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה' (דברים יא, יב), ובכללם כמאה וארבעים טילים בליסטיים וטילי שיוט, ותהילות לא-ל עליון לא נפגע אף ציפורן אחת של ישראל. 'וְאֵנַחְנוּ עִמָּךְ וְצֵאן מְרֵעִיךָ נוֹדָה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ' (תהלים עט, יג).

מכון 'עולמות' מאחל בזאת לכל קוראינו, תלמידינו, בוגרינו, ידידינו וכל בית ישראל 'פסח כשר ושמח', ושזוכה כבר במהרה דידן לראות בשלמות את קיום הפסוק "פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת" (מיכה ז, טו) בביתא גואל צדק ובבנין בית הבחירה בב"א.